

**ANSÖKAN OM INVESTERINGSMEDEL (CM4) FÖR TRYGGHETSSKAPANDE
ÅTGÄRDER 2018**

Nämnderna ska i sin ansökan redovisa insatsens utformning genom att redogöra för följande punkter.

Namn på insats:
Bibliotek – trygga offentliga bibliotek
Sökt belopp:
3 686 000 kr

Sökande

Nämnd:	Kontaktperson:
Kulturnämnden	Kulturförvaltningen: Stefan Elm Säkerhetssamordnare
Epost:	Telefon:
stefan.elm@stockholm.se	08 – 508 319 77
Eventuell medsökande	
Klicka här för att ange text.	Klicka här för att ange text.

Ansökan**1. Beskrivning (mål och syfte)**

Ansökan ska innehålla en tydlig beskrivning av den tänkta åtgärden med övergripande mål och syfte. Underrubrikerna i beskrivningen ska ge en tydlig koppling mellan den lokala behovsanalys som gjorts och det resultat som förväntas.

1.1 Behovsanalys/problembeskrivning

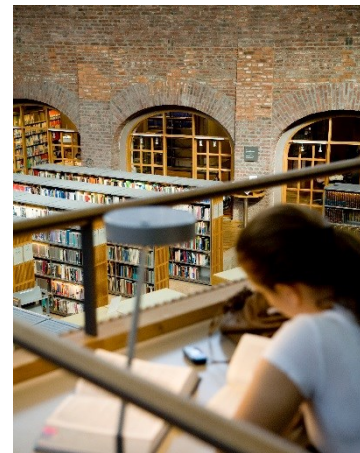
Redogör för en problembeskrivning om varför en investering behövs och på vilket sätt en analys av lokala förutsättningar och behov har tagits fram.

Stockholms stadsbibliotek arbetar för en trygg biblioteksverksamhet där

biblioteken samverkar med civilsamhället och stadsdelsförvaltningarna kopplat till trygghetsaspekter. I särskilt fokus är samverkan med lokalt föreningsliv, och skolor och fritidsgårdar.

Stockholms stadsbibliotek vill utveckla sin verksamhet för att möjliggöra att stockholmare i ökad utsträckning kan besöka bibliotek på tider som passar dem och vill söka investeringsmedel för att göra detta möjligt. Samtidigt vill Stockholms stadsbibliotek göra en särskild ny satsning på inkluderande design till utvalda bibliotekslokaler för att på så sätt säkerställa ett tryggt biblioteksbesök.

Biblioteket kan i ökad utsträckning göras tillgängligt för boende i närområdet eller engagerad i förenings- och nätverksliv genom att öppna lokalen för besök även utanför ordinarie öppettider. För att kunna erbjuda öppna trygga kulturverksamheter som bidrar till levande stadsdelar planerar SSB att under kommande år införa meröppet på minst två ytterligare bibliotek, Gubbängen samt Hjorthagen. Detta innebär att biblioteket är tillgängligt för besökare även när biblioteket inte är bemannat av bibliotekspersonal.

Bibliotek med meröppet kan i än större utsträckning vara en lokal mötesplats, ett tryggt vardagsrum som fungerar som ett nav för språk, litteratur och kunskap i sitt närområde. Meröppet ökar även möjligheten för biblioteket att profilera sig ihop med de boende i området. Som ett steg i att skapa levande och trygga stadsdelar med tillgängliga mötesplatser ska Stockholms stadsbibliotek därför fortsätta sin satsning på meröppet men eftersöker extra investeringsmedel för lås och larm för att kunna utveckla de berörda bibliotekslokalerna.

Som Skillnadernas Stockholm lyfter så har kontaktytorna för människor med olika bakgrund i Stockholm minskat och individer möter varandra i vardagen i mindre omfattning. (Skillnadernas Stockholm, Kommissionen för ett hållbart Stockholm 2015, RUF 2010.) Därför blir mötesplatser liksom bibliotek allt viktigare, som öppna offentliga rum, som brobyggare för att motverka klyftor.

Under de senaste åren så har Stockholms stadsbibliotek på några bibliotek erfarit utmaningar när det gäller trygghet och ordning. I arbetet med tryggare bibliotekslokaler vill Stockholms stadsbibliotek även söka investeringsmedel för att skapa ett mer inkluderande biblioteksrum. Genom att investera i nytt möblemang och inventarier, som ger alla som visats i biblioteken möjlighet att nyttja ytorna på lika villkor, vill biblioteket skapa ökad delaktighet i biblioteksrummet och möblera in trygghet. Biblioteksrummet bör

signalera att alla är välkomna samt värna om den upplevda tryggheten bland både dess personal samt besökare.

I arbetet med att skapa en inspirerande verksamhet och miljö har vissa av Stockholms stadsbibliotek verksamheter rapporterat att besökare nämner utmaningar för det sociala livet i närområdet och en bristande känsla av trygghet som gör att människor inte söker sig till biblioteket som förut. Det gäller främst i Järva där årets skjutningar i området fått stora konsekvenser på lokalsamhället.

Biblioteken arbetar idag med en tydlig zonindelning för att öka trygghetsnivån i verksamheten, i detta arbete är det särskilt viktigt att biblioteksrummets tillgänglighet stärks. En bra lokalutformning rörande möblemang kan även påverka besökares beteende och upplevelse av biblioteket vilket tidigare upprustningar av bibliotekslokaler visar. Utifrån detta perspektiv handlar det situationella preventionsarbetet därför om att minska sannolikheten för att ordningsstörning uppstår genom att göra överträdelserna mer riskabla och svårare att utföra.

Särskilt viktigt är det att öka möjligheter till öppen scen i biblioteket i syfte att ge en yta för boende i alla åldrar att stärka sin demokratiska röst. Men också att det organiserade föreningslivet kan ta plats. Flexibla bokhyllor och framförallt lägre hyllor ökar den rumsliga tryggheten och kan göra att besökares beteenden påverkas. Att öppna upp i biblioteksrum, som är svåra att överblicka och därför skapar otrygghet, ger ökad säkerhet och trygghet i verksamheten. Det välkomnar även en ökad vuxennärvaro när familjer i ökad utsträckning kan delta i biblioteksverksamheten men i olika zoner. Detta är även ett steg i att utveckla bibliotekets roll som frirum och stödjande miljö för barn och unga på deras fritid. Biblioteket vill därför söka särskilda investeringsmedel för att skapa nya initiativ till inkluderande design.

1.2 Berörd målgrupp/område

Namnet på den/de målgrupper/områden som insatserna riktar sig till/mot. Både allmänna och särskilda målgrupper ska specificeras. Redogörelsen ska även skatta storleken på de målgrupper som berörs - exempelvis hur många unga som bor i ett område eller antalet personer som passerar en viss plats.

Den allmänna målgruppen för projektet är stockholmare med särskilt fokus på barn och unga. Insatsen når även civilsamhället och besökare på biblioteken i Gubbängen, Hjorthagen, Tensta, Rinkeby, Högdalen och Årsta. Bibliotek med totalt 491 000 besök årligen. En särskild målgrupp är stockholmare som i dagsläget inte besöker biblioteken i och med att insatserna kommer innebära att biblioteket är öppet i ökad utsträckning när förvärvsarbetare och studenter önskar besöka biblioteken.

Investeringsmedel för införande av meröppet

En satsning på meröppet i Gubbängen och Hjorthagen skulle bidra till att öka tillgängligheten med nära 7 000 fler öppettimmar årligen inom staden. Det jämfört med idag då det två biblioteken har runt 2 300 öppettimmar tillsammans.

Gubbängen

I Gubbängen finns ett bibliotek som når 30 000 besökare årligen, med det sagt har vi sett att bibliotek som har meröppet når ännu fler. Ett införande av meröppet skulle således göra att biblioteket når fler som verksamheten inte når idag. Även om tillgången till bibliotek rent fysiskt är god i Stockholm syns lokala skillnader i nyttjandegrad, tillgänglighet och ändamålsenlig placering. Gubbängen planerar att byta lokal under året då nuvarande lokal har en undanskymd entré och är i behov av omfattande renovering. I den nya lokalen skulle Stockholms stadsbibliotek vilja göra en särskild satsning på meröppet.

Hjorthagen

I Hjorthagen har Stockholms stadsbibliotek sitt minsta bibliotek på 95 kvm som når 11 000 besökare årligen. Ett införande av meröppet innebär att biblioteket skulle nå betydligt fler. Biblioteket ligger i en av de stadsdelar som de närmaste tio åren kommer att ha byggt flest nya bostäder (främst i Norra Djurgårdsstaden). Totalt planeras 12 000 nya bostäder och 35 000 arbetsplatser. Även om Stockholms stadsbibliotek gärna skulle vilja se en helt ny biblioteksetablering i området så är det något som kommer ske i närtid varför en satsning på meröppet skulle kunna möta det ökade behovet av ett bibliotek.

SSB vet att öppettider, förutom bibliotekens placering, är centralt för stockholmarnas möjlighet att besöka biblioteken. Det är därför viktigt att biblioteken i större utsträckning möter de behov och önskemål som finns hos barn och deras vuxna, föreningsliv och civilsamhälle när det gäller vilken tid på dygnet som biblioteken bör vara tillgängliga. Meröppet gör att stockholmarnas vardagsliv underlättas så att bibliotekets service och erbjudande lätt kan användas av medborgarna.

Stockholms stadsbibliotek har generösa öppettider med 7 bibliotek som är öppna alla veckans dagar. Samtliga bibliotek är idag öppna 4 dagar i veckan varav minst en helgdag. Trots det innebär öppettiderna för stadens bibliotek att biblioteken ofta är stängda när människor i arbete eller i studier har möjlighet att besöka dem.

Investeringsmedel för inkluderande design

Biblioteken vill skapa bättre möjlighet att välkomna alla till ett biblioteksbesök av hög kvalitet. Idag finns det utmaningar kopplat till trygghet och ordning på ett fåtal bibliotek runt om i staden där ett behov av särskilda rumsliga insatser föreligger. Utifrån detta perspektiv vill biblioteket stärka det situationella preventionsarbetet för att minska sannolikheten för att ordningsstörning uppstår genom att göra överträdelserna mer

riskabla och svårare att utföra. Ett steg i detta är att möblera in trygghet i biblioteksmiljön. Stockholms stadsbiblioteks lokaler ska på så sätt i sin utformning vara bärare av sitt utbud.

Tensta

Tensta bibliotek med sina nära 90 000 besökare årligen ligger i Tensta Träff mitt emot en simhall och granne med en gymnasieskola. Lokalen är i behov av omfattande renowing och det finns stor potential att i lokalen göra en särskild satsning på inkluderande design med fokus på att skapa rum för läsning och lärande. En satsning skulle bland annat kunna innebära fler studieplatser, en språkstudio och en större yta för den publika verksamheten. Med en tydlig zonindelning för såväl ungdomar, barn och vuxna skulle en mer välkomnande miljö för alla skapas.

Rinkeby

Rinkeby bibliotek ligger på andra våningen i Rinkeby Folkets hus. Lokalen är i stort behov av renowing och har tidvis varit stängd pga. eftersatt underhåll. Under ett år så har biblioteket i Rinkeby runt 100 000 besökare och verksamheten har stort fokus på lärandeaktiviteter. Rinkebys bibliotek, som många bibliotek i ytterstaden, skiljer sig från bibliotek i mer socioekonomiska starka områden utifrån att på dessa bibliotek är det barnen själva som lånar på biblioteket. På andra bibliotek i resursstarka områden är det åldersgruppen 35-44 år som lånar mest barnmedia.

Rinkeby bibliotek har även en utvecklad programverksamhet för ungdomar och under 2017 har man bland annat hållit poesiworkshops under eftermiddagsaktiviteter där illustrationer och övningar att göra poesi och framställa dessa har gjorts. På bibliotek finns även två språkkaféer, samt ett där personalen bedriver Svenska på Persiska för ensamkommande ungdomar och ett i form av språkkafé/lättläst bokcirkel. En satsning på inkluderande design på biblioteket i Rinkeby skulle innebära stora fördelar, inte minst för att skapa biblioteksrum som gör att särskilt barn och unga upplever biblioteket som tryggt och kreativt för deras fritid. Detta ligger i linje med Kultur i ögonhöjd - styrdokumentet för stadens verksamheter riktade till barn och unga. I stadsdelen kommer även Stockholms stadsbibliotek under 2018 tillsammans med socialförvaltningen göra en satsning på läsning för och tillsammans med barn i socioekonomiskt utsatta familjer med visst fokus på pojkar.

Högdalen

I Högdalen är en viktig förutsättning för att kunna driva biblioteksverksamheten att arbeta aktivt med trygghetsskapande. Biblioteket är ett av stadens mellanstora bibliotek med nära 200 000 besökare per år och verksamheten har nått tämligen goda resultat genom samverkan och egna metoder för att skapa trygghet. De aktiviteter biblioteket erbjuder speglar närsamhället, och i

Högdalen utmärker sig aktiviteter med fokus på svenska språket och vuxenlärande som särskilt attraktiva. Med det sagt så har Högdalens bibliotek berörts av ordningsstörningar i hög grad under de senaste åren och biblioteket arbetar aktivt med att förstärka samverkan med främst fritidsgården och skolorna i Högdalen. Att investera i inkluderande design i Högdalen skulle innebära att biblioteksrummet skulle kunna utformas på ett annat sätt med mer anpassade möbler som skulle göra det lättare att upprätthålla ett tryggt biblioteksrum med bättre möjlighet att överblicka lokalen.

Årsta

I Årsta har biblioteket under 2017 haft vissa utmaningar med ordningsstörningar, detta i en bibliotekslokal med stort behov av tillgänglighetsanpassning då lokalen i huvudsak är i sitt ursprungliga skick med en K-märkning som försvårar förändringar. Efter samverkan med stadsdel, skola, polis och fritidsverksamhet som i ett samlat grepp lugnade situationen så har ordningen på biblioteket förbättrats men en satsning på inkluderande design med främst flexibelt möblemang skulle göra stor nytta för att säkerställa en trygg biblioteksmiljö för de 60 000 stockholmare som besöker biblioteket varje år. Då biblioteket har utmaningar med att ändra själva bibliotekslokalen skulle en satsning på interaktiv design särskilt kunna bidra till att lägre ljudnivå uppnås samt att den rumsliga atmosfären förbättras

1.3 Beskrivning av insatsen

Redogör för platsen för insatsens utformning samt hur insatsen ska realiseras. Innan ansökan lämnas in ska samråd ske med andra berörda förvaltningar om insatsernas genomförbarhet, vilket ska beskrivas här. Insatsen ska förhålla sig logiskt till ovan beskrivna problembild och de resultat som förväntas. Om någon form av medborgardialog ska användas i processen beskriv även det.

Klicka här för att ange text.

Meröppet

Insatsen ska realiseras på biblioteken i Gubbängen och Hjorthagen. Berörda stadsdelsförvaltningar är Farsta och Östermalm. Båda stadsdelarna är införstådda i planerna och det finns även en upparbetad kontakt med stadsdelsförvaltningarna kopplat till trygghetsaspekter samt skolor, fritidsgårdar och andra relevanta aktörer. Genom att Stockholms stadsbibliotek proaktivt arbetar för att stärka den upplevda trygghetskänslan i lokalsamhället i Gubbängen och Hjorthagen gör biblioteket bedömningen att detta utöver att erbjuda en ökad biblioteksservice även kommer leda till att biblioteket når nya målgrupper.

Åtgärderna som Stockholms stadsbibliotek skulle vilja genomföra innebär investering i

lås, larm och passersystem till de bibliotek som skall börja med meröppet under 2018.

Meröppet ger en möjlighet för enskilda besökare med lånekort att nyttja bibliotekslokalen, utbudet av medier och datorer när biblioteket är obemannat. Det är en tydlig satsning för att öka antalet lokala mötesplatser för stockholmare och möjliggöra goda och lättillgängliga miljöer för studier och bildning. Det är även ett av Kulturförvaltningens bidrag i arbetet inom staden att utveckla trygga stadsmiljöer för stadens medborgare.

Insatsens utförande kommer innebära att det för stockholmare krävs en giltig ID-handling i kombination med bibliotekskort för att kunna registrera sig som meröppetbesökare. I och med att servicen är en förtroendefunktion så krävs giltig ID-handling ur trygghets- och säkerhetssynpunkt. Varje besök loggas också då lånekortet används för att öppna ytterdörren. För att få tillgång till meröppet-funktion så måste låntagaren vara 18 år. Meröppet är en tilläggsmodul till det befintliga larm- och passersystemet som gör det möjligt att larma av och öppna biblioteket utanför ordinarie öppettid med hjälp av lånekort och PIN-kod. Larmet avaktiveras vid den första inpasseringen och aktiveras igen när meröppet-tiden är slut för dagen. Regler för öppettider och larm styrs av en kombination av parametrar i de båda systemen.

Meröppet och förtroendeöppet är ett förstärkande tillskott till de redan idag generöst bemannade folkbiblioteken och ska ses som ett mervärde. Meröppet är ett förtroende mellan bibliotek och bibliotekskortsinnehavare. Det är ett mervärde för stockholmare, som dras in vid överträdelse av trivselregler och det avtal som besökaren skrivit under. Det är alltså möjligt att dra in tillgången till meröppet. Däremot är det inte möjligt att porta någon från bibliotekets ordinarie öppettider då biblioteket anses vara en allmän plats.

Biblioteken ska de närmaste åren anpassa sin tillgänglighet till att i större utsträckning än idag vara tillgängliga för boende och det lokala civil- och nätverkssamhället på kvällstid. Det innebär att biblioteken genom förtroendeavtal ger tillgång till biblioteken efter eller innan ordinarie öppettid.

Satsning på inkluderande design

Att investera i möblemang som följer inkluderande design inspirerar till delaktighet och kreativitet men även till närhet när det gäller att förbättra överblicken i rummet genom lägre hyllor. För bibliotekspersonal är det viktigt att lokalerna är utformade så att det är lätt att ha en överblick och att bibliotekspersonal kan ha kontakt mellan

både personal och besökare trots böcker för att skapa en tryggare atmosfär. Detta är särskilt viktigt på bibliotek med utmaningar rörande ordningsstörningar. Utifrån detta perspektiv handlar det situationella preventionsarbetet därför om att minska sannolikheten för att ordningsstörning uppstår genom att göra överträdelserna mer riskabla och svårare att utföra. Att förändra

biblioteksmiljön är en sådan åtgärd som Stockholms stadsbibliotek vill söka investeringsmedel för. Särskilt i fokus är områden där otryggheten är större, dvs i de delar av staden där det finns en utbredd ekonomisk, social och politisk marginalisering och ett utanförskap.

Exempel på situationella åtgärder är olika tekniska lösningar som t.ex. lås och larm för meröppet men också att öka den formella och informella sociala kontrollen. Detta kan ske genom åtgärder i den fysiska miljön och Stockholms stadsbibliotek vill ansöka om investeringsmedel för att kunna **möblera in trygghet** i biblioteksmiljön. Stockholms stadsbiblioteks lokaler ska i sin utformning vara bärare av sitt utbud.

Även om lokalerna ska vara överblickbara så ska det ändå finnas möjlighet för barn och unga att leka och koppla av i viss avskildhet. Flexibelt möblemang gör även att biblioteksverksamheten lättare kan skapa olika miljöer i biblioteksrummet vilket även har en pedagogisk aspekt rörande utformandet av studieplatser för exempelvis skolelever och studerande.

Att lägga märke till och hindra alltför höga ljudnivåer bland besökare är naturligt på biblioteket. Det innefattar att planera, bedriva och följa arbetet så att riskerna för alltför höga ljudnivåer minskas så mycket som möjligt, ett enkelt sätt är att flytta eluttag till studieplatser eller att ha siktsamband mellan personaldisk och umgängesytor.

Att investera i inkluderande design för ovan nämnda bibliotek skulle innebära att personalen ur säkerhetssynpunkt får en bättre överblick över verksamheten. Lokalerna skulle samtidigt på ett bättre sätt flexibelt kunna anpassas till besökares förutsättningar och intressen samt vara trygga och säkra. Särskilt bör barnsäkerhet säkras vid införandet av flexibelt möblemang. Gällande investering i inkluderande design kan denna anpassning även leda till ökad delaktighet med lokalsamhället.

1.4 Förväntat resultat

Beskriv de positiva resultat och effekter som insatsen ska generera för målgruppen. Som exempel kan detta handla om ökad känsla av trygghet för kvinnor på ett torg vilket leder till fler kvinnor som rör sig på torget.

Stockholms stadsbibliotek behöver arbeta särskilt med trygghetsskapande insatser i biblioteksrummet, under hösten 2017 så har SSB därför särskilt analyserat sina verksamheters förmåga att upprätthålla sina prioriterade trygghetsåtaganden och identifierar förslag för att stärka denna förmåga. En av dessa förslag är att införa meröppet på fler bibliotek.

På Telefonplans och Sköndals bibliotek erbjuds idag meröppet och utvärdering under 2016 visade att det resulterat i att 23 % respektive 26% av besöken görs utanför ordinarie öppettid. På både Telefonplan och Sköndal har en markant ökning av lån skett efter införandet av meröppet. Jämfört med 2014 har lånen i Telefonplan gått upp med 56 procent och för Sköndal har lånen ökat med 50 procent jämfört med 2012. På de två

biblioteken har öppettiderna ökat med 132 timmar i veckan på grund av meröppet, satsningen har därmed inneburit 6 803 h mer i öppethållande under 2016. En kundundersökning som gjorts på Telefonplans bibliotek visar att 66 % av de svarande helst besöker biblioteket under obemannad meröppettid och enkäten visar att fler besökare än tidigare i arbetsför ålder använder biblioteket och då i sällskap av barn. En kundundersökning som gjorts på Telefonplans bibliotek visar att 66 % av de svarande helst besöker biblioteket under obemannad meröppettid och enkäten visar att fler besökare än tidigare i arbetsför ålder använder biblioteket och då i sällskap av barn. (Strukturplan för Stockholms stadsbibliotek 2017-2020.)

Biblioteken ska de närmaste åren anpassa sin tillgänglighet till att i större utsträckning än idag vara tillgängliga för boende och det lokala civil- och nätverkssamhället på kvällstid. Det innebär att biblioteken genom förtroendeavtal ger tillgång till biblioteken efter eller innan ordinarie öppettid. Att införa meröppet på biblioteket i Gubbängen och Hjorthagen kommer innebära att stockholmare får ökad tillgång till det biblioteket och många gånger innebär det även att biblioteket kommer i kontakt med nya användare. Med öppettider som 8.00-21.00 med undantag för vissa storhelger så svarar meröppet till Stockholms stadsbibliotek stråvan efter att vara relevant för fler.

När det gäller satsningen på inkluderande design så syftar den till att vara ett svar på det situationella preventionsarbetet som biblioteket måste vidta i lokaler med utmaningar att upprätthålla ett tryggt biblioteksrum. Satsningen kommer innebära en ökad känsla av trygghet för både besökare och medarbetare och förstärka säkerheten i biblioteksrummet så att alla känner sig trygga i sitt besök eller deltagande. Insatsen ska även förhoppningsvis leda till att antal incidenter minskar i IA inom hot och våld samt ordningsstörningar på aktuella bibliotek.

1.5 Uppföljning och utvärdering

Beskriv hur och när uppföljningen och utvärderingen av insatsen ska göras samt hur de avses dokumenteras och spridas.

Meröppet

Uppföljning och utvärdering av insatsen görs ett år efter själva genomförandet av meröppet på biblioteken. Med hänsyn till bibliotekens omfattande verksamhetsstatistik så kan Stockholms stadsbibliotek tydligt mäta både utvecklingen av besök, lån och aktiviteter efter införandet av meröppet. Utifrån stadsdelen så kan biblioteket undersöka resultatet av den årliga medborgarundersökningen som Stockholms stad genomför och då särskilt frågorna kring hur andelen av stockholmare som är nöjda med stadsdelens utbud av kultur ser ut och undersöka om den ökat eller ej. Denna fråga är formulerad enligt nedan och fångar både målgruppen vuxna samt barn och ungdomar:

- I den stadsdel där jag bor kan barn och ungdomar ta del av kultur till exempel gå på teater, gå på bio, lyssna på musik, använda bibliotek.

- I den stadsdel där jag bor kan vuxna ta del av kultur till exempel gå på teater, gå på bio, lyssna på musik, använda bibliotek.

Resultatet av utvärderingen av insatsen kring meröppet kommer fungera som en viktig del i arbetet med trygga stadsdelar där biblioteken under de närmaste åren ska anpassa sin tillgänglighet till att i större utsträckning än idag vara tillgängliga för boende och det lokala civil- och nätverkssamhället på kvällstid.

Inkluderande design

Uppföljning och utvärdering av insatsen kommer att göras ett år efter själva genomförandet av inkluderande design. Utvärderingen kommer att ske genom intervjuer med både personal samt lokalsamhälle kring upplevelsen av det nya biblioteksrummet på respektive bibliotek. Detta för att särskilt fastställa att biblioteket lyckats profilera sig ihop med de boende i området samt erbjuda en verksamhet som i ökad utsträckning säkerställer besökarens trygghet och säkerhet. Kopplingar kommer även dras till de berörda bibliotekens rapportering i IA för att göra jämförelser om insatsen reducerat antalet incidenter på biblioteket. Andra positiva utfall som insatsen förväntas generera är fler programaktiviteter tillsammans med civilsamhället då det flexibla möblemanget i ökad utsträckning ska ge utrymme för scenverksamhet. Vidare är en investering i inkluderande design ett steg i att strategiskt satsa mer på det förebyggande arbetet kopplat till säkerhetsfrågor i biblioteksmiljö.

2. Organisation för insatsens genomförande

Beskriv kortfattat den organisation som ansvarar för att genomföra insatsen samt ansvarar för att följa upp dess effekter. Om samverkan sker med lokala aktörer i arbetet ska detta beskrivas under denna punkt, exempelvis fastighetsägare, civilsamhälle, polis.

Stockholms stadsbiblioteks administrativa enhet tillsammans med aktuella biblioteksenheter kommer under kommande året genomföra insatserna med stöd från säkerhetssamordnare på Kulturförvaltningen. Arbetet kommer att genomföras av lokalsamordnare samt lokalindententer, gällande utvärderingen av effekter av insatsen kommer den att göras av utredarfunktion inom biblioteket. Samarbete kommer även ske med aktuella stadsdelsförvaltningar.

3. Koppling till styrdokument och andra satsningar

Ansökan ska ligga i linje med i sammanhanget relevanta styrdokument och satsningar i staden. Beskriv kopplingar till exempelvis stadsdelsnämnds lokala utvecklingsprogram, samverkansöverenskommelser med polisen, hållbarhetskommissionens rapporter eller stadens

trygghets- och säkerhetsprogram.

Genom att öppna lokalen för besök utanför ordinarie öppettider kan det moderna folkbiblioteket i högre utsträckning göras tillgängligt för boende i ett närområde eller engagerade i förenings- och nätverksliv. Detta ligger i linje med stadens antagna biblioteksplan för 2016-2020 "Här är världen större". Meröppet innebär att biblioteken genom förtroendeavtal ger tillgång till biblioteken efter eller innan ordinarie öppettid. Stockholms stadsbibliotek vill att stockholmarna runt Gubbängen och Hjorthagen ska känna tillit till både biblioteket som institution och till de stockholmarna som vistas i biblioteksrummet och tror att detta arbete i sig är trygghetsskapande.

Arbetet med *inkluderande design* ligger i linje med det trygghetsfrämjande arbete som nämns i Stadsledningskontorets förslag till Stockholms stads trygghets- och säkerhetsprogram 2018-2021 och då särskilt hur stadens verksamheter kan arbeta för att skapa trygghet mellan människor i staden. Det syftar även till att minska oönskade händelser i form av ordningsstörningar på bibliotek, ett prioriterat arbete inom Kulturförvaltningen.

Gällande biblioteket i Tensta så har Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning i sitt lokala utvecklingsprogram särskilt lyft Tensta som ett område för utveckling och uttryckligen formulerat tillit och förtroende, trygghet samt barn och ungas livsvillkor som prioriterade tematiska områden. Insatsen på biblioteket kring upprustning av möblemang innebär förstärkningar i samtliga tre områden. I stadsdelen finns även en utpekad kultursekreterare som har ett upparbetat samarbetet med Kulturförvaltningen inom ramen för kulturverksamheter vilket gynnar kommande samarbeten.

Gällande biblioteket i Rinkeby så har Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning i sitt lokala utvecklingsprogram särskilt nämnt att de viktigaste resurserna för utvecklingsarbetet är befintliga verksamheter, biblioteket i Rinkeby har funnit i mer än 20 år. I programmet anges att prioriterade målgrupper är barn och unga samt vuxna i utanförskap. En satsning på inkluderande design skulle förbättra bibliotekslokalen som lärocenter, både för läxläsning men även för studier i och med att det skulle bli enklare att flexibelt ändra bibliotekslokalen efter behoven lokalt. Vikten av samverkan med civilsamhället lyfts även särskilt i den lokala utvecklingsplanen för Rinkeby-Kista varför en ökad möjlighet att genomföra större programverksamheter i området torde vara välkommet.

Hållbarhetskommissionens rapport kring Jämlik fritid, bättre framtid lyfter vikten av att tillhandahålla ett bredare fritidsutbud för att nå fler unga. Där nämns även att en generell tendens är att barn och unga från socioekonomiskt svaga förhållanden i större utsträckning besöker öppna fritidsverksamheter som till exempel fritidsgård och bibliotek. Att investera i bibliotek i socioekonomiskt utsatta områden ligger därför i linje med

stadens övergripande strategi att förbättra unga stockholmares fritidsvillkor.

4. Tidplan

Ansökan ska innehålla en tidplan med identifierade faser i insatsens genomförande från start till uppföljning och slutredovisning.

Meröppet

Beställning samt installation av tekniska system
(lås, larm och passersystem) samt samordning mellan leverantör,
larmfirma samt elektriker januari - augusti 2018

Uppföljning och utvärdering augusti 2019

Interaktiv design

Planeringsfas samt inventering januari – juni 2018
Genomförandefas juli- december 2018
Invigning av nya biblioteksrum löpande från januari 2019

5. Beskrivning av utgifter och eventuell medfinansiering

Ansökan ska redovisa insatsens totala investering uppdelat på relevanta kostnadsposter och år. Eventuell egen medfinansiering redovisas och extern medfinansiering redovisas i förekommande fall.

Redovisningen nedan innehåller totala investeringar uppdelat på de olika projektdelarna, Kostnadsposterna gäller arbete som kommer att utföras under 2018 men utgifter kan komma i början av 2019 för att slutföra arbetet.

Meröppet

- Kostnader för larm- och teknikinköp inklusive passersystem
- Kostnader för insats av elektriker avseende installation av tekniskt system
- Förändringar i lokalen

Larm- och teknikinköp	200 000
Installation av tekniskt system	200 000
Erforderliga förändringar i lokalen	150 000

Interaktiv design		
<ul style="list-style-type: none"> • Inköp av möbler och inventarier • Insats av elektriker		
Möbler och inventarier samt lokal anpassningar	2 800 000	Samordning och inköp av inredningen
Frakt och montage	336 000	12 % av 2 800 000
Total kostnad för insatsen	3 686 000	

6. Påverkan på framtida driftkostnader

Av ansökan ska det framgå om och/eller hur insatsen kan förväntas påverka nämndens eller annan nämnd/styrelses framtida driftutgifter/kostnader, inklusive kapitalkostnader. Kompensation för kapitalkostnader beaktas i särskild ordning i samband med kommande verksamhetsplaner.

Gällande satsningen på meröppet så kommer införandet av systemet på två nya adresser innebära en kostnadsökning för Stockholms stadsbibliotek på 250 000 kronor årligen. Denna ökning består av licenskostnad för systemet men även ökade driftkostnader i form av el och städning, särskilt med anledning av att Hjorthagen är ett bibliotek som idag endast är öppet 4 dagar i veckan.

Rörande investeringsmedlen för kostnader kopplat till meröppet och interaktiv design kommer dessa skrivas av de följande 5 åren, varför det kommer innebära en kapitalkostnad om 3 780 000 kr för Stockholms stadsbibliotek totalt. Detta uträknat utifrån en internränta på 0,8 procent. Samtidigt kan vissa kostnader komma att minska med anledning av investeringen, då särskilt kostnader för vaktinsatser.

Stockholms stadsbibliotek önskar kompensation för kostnadsökning samt kapitalkostnad.

7. Innovation och eller uppväxling

Ansökan får gärna visa på innovation och nya typer av trygghetsskapande insatser och det ses som en fördel om pågående åtgärder går att växla upp

Arbetet med interaktiv design har tydliga kopplingar till det nya sättet att arbeta med trygghetsskapande insatser inom Kulturförvaltningen. Ett gott utfall av föreslagna insatser kommer säkerligen leda till att Stockholms stadsbibliotek arbetar vidare med metoden i kommande upprustningar av bibliotek.

Övriga upplysningar

För frågor kring ansökan och ansvarig för dialog med stadsledningskontoret

Kulturförvaltningen:

Stefan Elm 08 – 508 319 77

Säkerhetssamordnare

Stefan.elm@stockholm.se